Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta

MmV@eduskunta.fi

VNS 2/2025 vp

VALTIONEUVOSTON SELONTEKO JULKISEN TALOUDEN SUUNNITELMASTA VUOSILLE 2026–2029

SLC kiittää mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston selonteosta julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2026–2029.

SLC tukee pääministeri Orpon hallituksen tavoitetta parantaa suomalaisten elintasoa, kääntää Suomen talous kestävään kasvuun ja taittaa hyvinvointia uhkaavaa velkaantumiskehitystä. Maatalousalalle vahva kansantalous on tärkeää, koska ala on riippuvainen sekä kuluttajien ostovoimasta että tulonsiirroista. SLC tukee myös hallituksen keskeisiä talous- ja finanssipolitiikan tavoitteita.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muutokset ovat maltillisia. Valtaosa hallinnonalan määrärahoista käytetään maa- ja elintarviketalouteen, noin 68 prosenttia. Maa- ja elintarviketalous on erittäin tärkeä Suomen huoltovarmuudelle ja kokonaisturvallisuudelle, ja siksi on erittäin tärkeää, että määrärahoihin ei tehdä leikkauksia.

Julkisen talouden suunnitelmassa todetaan, että vuosien 2028 ja 2029 tukimomenttien teknisenä mitoitusperusteena on käytetty vuosien 2023–2027 keskimääräistä vuotuista määrärahatasoa. Tämä on oikea lähtökohta. SLC haluaa korostaa, että EU:n pitkän aikavälin talousarviota, monivuotista rahoituskehystä MFF, koskevissa neuvotteluissa on tärkeää, että maataloussektorilla, YMP:llä, on jatkossakin oma budjettimäärärahansa. Muuten ei ole mahdollista ylläpitää pitkän aikavälin yhteistä maatalouspolitiikkaa. On myös erittäin tärkeää, että EU:n nykyinen budjettimalli, jossa on kaksi pilaria, joista toinen on kokonaan EU:n rahoittama ja toinen mahdollistaa kansallisen yhteisrahoituksen, säilytetään.

Pääministeri Orpon hallitusohjelman mukaan tavoitteena on kaksinkertaistaa Suomen elintarvikevienti vuoteen 2031 mennessä. SLC tukee tätä tavoitetta. Kaikki elintarvikealan toimijat alkutuottajista ja elintarvikkeiden jalostajista kaupan toimijoihin ovat sitoutuneet tähän tavoitteeseen ja löytäneet Ruokatieto ry:n kautta yhteisen tien eteenpäin. SLC toteaa tyytyväisenä, että hallitus on omalta osaltaan vahvistamassa elintarvikealan vientiponnisteluja esimerkiksi osoittamalla Business Finlandille 10 miljoonaa euroa elintarvikealan uusien arvoketjujen vahvistamiseen.

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
tfn (09) 586 0460, fax (09) 694 1358
www.slc.fi, fornamn.efternamn@slc.fi
Hemort: Helsingfors, FO-nummer 0215327-0

SLC korostaa, että maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalojen leikkaukset, ja erityisesti Ruokaviraston hallintokustannusten leikkaukset, eivät saa vaarantaa maataloustukien maksamista, elintarviketurvallisuutta tai eläin- ja kasvitautien valvontaa.

SLC kannattaa, että maa- ja metsätalouden ilmastoimiin kannustettaan metsien kasvuun ja resilienssiin panostaen. SLC näkee myös METKA-järjestelmän kautta suunnatut varat tärkeänä osana aktiivista metsänhoitoa. Nykyhetkessä yli puolet vuodelle 2025 budjetoiduista varoista on jo sidottu hankkeisiin. Puuntuotantoon ja aktiiviseen metsänhoitoon kannustavien tukien riittävät varat ovat SLC:n mielestä tärkeä turvata. Lisäksi SLC haluaa korostaa, että METSO-ohjelman rahoitus on turvattava niin, että kaikki yksityismailla olevat valtioneuvoston päätöksen mukaiset vanhat metsät voidaan maanomistajien niitä tarjotessa saada suojelun piirin.

4H-toiminta on tärkeää nuorille erityisesti maaseudulla. 4H-yhdistykset tarjoavat kerhotoiminnan lisäksi, mielekkäitä työpaikkoja nuorille, se auttaa valmistamaan nuoria työelämään ja auttaa heitä perustamaan oman yrityksen. SLC kannattaa 4H-toiminnan määrärahojen lisäämistä 0,5 miljoonalla eurolla vuodessa.

Julkisen talouden suunnitelmassa ehdotetaan hevosalan rahoituksen nopeaa vähentämistä. Tuleva rahapelijärjestelmän uudistus edellyttää riittävää siirtymäaikaa, jotta alalla on realistinen mahdollisuus sopeutua muutokseen ja rakentaa uutta markkinapohjaista rahoitusta. Hevosala on tärkeä maaseutuelinkeino ja sen vaikutukset ulottuvat sekä maaseudulle että taajamiin ja kaupunkeihin. Lisäksi alkuperäisrotumme suomenhevosen säilyttäminen elinvoimaisena on yhteinen kansallinen tavoite. SLC pitää tärkeänä, että valiokunta seuraa hevosalan rahoitusta erityisesti vuosina 2028 ja 2029.

SVENSKA LANTBRUKSPRODUCENTERNAS CENTRALFÖRBUND
SLC R.F.

Mats Nylund
puheenjohtaja

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
tfn (09) 586 0460, fax (09) 694 1358
www.slc.fi, fornamn.efternamn@slc.fi
Hemort: Helsingfors, FO-nummer 0215327-0